

Załącznik do uchwały Nr/2017
Rady Powiatu Inowrocławskiego
z dniamarca 2017 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I EFEKTÓW PRACY POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE
W INOWROCŁAWIU W 2016 ROKU
ORAZ ZESTAWIENIE POTRZEB
W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej ustawą, zadania związane z zapewnieniem dzieciom pieczy zastępczej należą do zadań własnych powiatu. Ustawa wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatu w zakresie pracy z rodziną biologiczną, co należy do zadań własnych gmin, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej.

Art. 182 ust. 5 ustawy stanowi: „Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.”.

W Powiecie Inowrocławskim Zarządzeniem Nr 77/2011 Starosty Inowrocławskiego z 10 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Art. 76 ust. 15 ustawy stanowi: „Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy”.

I. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Rada Powiatu Inowrocławskiego Uchwałą Nr III/18/2014 z 29 grudnia 2014 r. przyjęła Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Inowrocławskiego na lata 2015-2017, który zakłada powstawanie w każdym roku nowych zawodowych rodzin zastępczych.

Uwzględniając lokalne uwarunkowania i możliwości finansowe powiatu, Program ustanawia kierunki działań w perspektywie trzyletniej, których głównym celem jest zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci.

Głównym celem Programu jest „Stworzenie warunków dla skutecznego rozwoju systemu pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na jej formy rodzinne”.

Wśród instytucji sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem szczególne miejsce powinny zajmować rodzinne formy. Mają one ogromną przewagę nad instytucjonalnymi formami nie tylko z uwagi na skutki społeczne, w tym przede wszystkim dobro dziecka, ale także z punktu widzenia skutków ekonomicznych. Koszty opieki i wychowania dziecka w każdej z rodzinnych form pieczy zastępczej są znacznie niższe niż w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Mając to na uwadze zakłada się, że podstawowymi formami pieczy zastępczej będą rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe.

2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Stan rodzin zastępczych na 1 stycznia 2016 r. - 171 rodzin zastępczych, w których przebywało 229 dzieci. Stan rodzin zastępczych na 31 grudnia 2016 r. – 166 rodzin zastępczych, w których przebywało 217 dzieci.

W 2016 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu wypłacało świadczenia 192 rodzinom zastępczym, w których przebywało 269 dzieci, w tym rodzin niezawodowych było 51 i przebywało w nich 60 dzieci oraz 12 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało 48 dzieci. Utworzone zostały 21 nowe rodziny zastępcze, w tym 2 zawodowe, w których umieszczono 40 dzieci.

Poniżej w tabeli przedstawiono liczbę rodzin zastępczych i dzieci w poszczególnych gminach.

Nazwa gminy	liczba rodzin zastępczych	liczba dzieci
Dąbrowa Biskupia	1	1
Inowrocław	11	20
Gniewkowo	13	19
Janikowo	13	16
Kruszwica	16	25
Miasto Inowrocław	109	136
Pakość	15	19
Rojewo	4	10
Złotniki Kujawskie	10	23

Poniżej w tabeli przedstawiono wiek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci				
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych		
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
dzieci w wieku:	161	60	48	18	7
poniżej 1 roku	2	0	5	3	0
od 1 roku do 3 lat	10	2	19	12	0
4- 6 lat	3	3	5	3	0
7-13 lat	66	21	12	0	4
14-17 lat	57	12	7	0	3
18-24 lat	23	22	0	0	0

Poniżej w tabeli przedstawiono okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
	dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
rodziny zastępcze spokrewnione	161	2	11	9	9	8	122
rodziny zastępcze niezawodowe	60	2	0	5	5	2	46
rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	48	3	4	10	12	2	17
pogotowia rodzinnego	18	2	3	5	8	0	0
specjalistyczną	7	0	0	0	1	1	6

Poniżej w tabeli przedstawiono powody umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci				
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	w rodzinach zastępczych zawodowych		
			ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, z tego na skutek:	161	60	48	18	7
sieroctwa	4	5	1	0	0
półsieroctwa	14	9	0	0	0
uzależnienia rodziców od alkoholu	70	23	27	10	7
przemocy w rodzinie	1	1	1	1	0
bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	41	9	10	4	0
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	8	5	1	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	7	2	5	2	0
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	13	4	2	0	0
ubóstwo	0	0	0	0	0
inne	3	2	1	1	0
dzieci cudzoziemców	0	0	0	0	0
małoletnie matki	0	0	0	0	0

W omawianym okresie rozwiązaniu uległo 26 rodzin zastępczych, w których przebywało 52 dzieci, w tym 21 dzieci usamodzielniało się, 8 dzieci powróciło do rodziców, 4 dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 5 dzieci trafiło do innych rodzin zastępczych, 12 dzieci trafiło do rodziny adopcyjnej 2 do młodzieżowego ośrodka socjoterapii.

Na dzień 1 stycznia 2016 r. w 7 placówkach opiekuńczo-wychowawczych, którym wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną zapewnia Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu, przebywało 111 dzieci, w tym 1 z terenu innych powiatów.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. przebywało 93 dzieci, w tym 0 z terenu innych powiatów.

W 2016 r. w placówkach przebywało w sumie 139 dzieci. Wydano 31 skierowań.

Poniżej w tabeli przedstawiono wiek dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie	liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych				
	ogółem	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego	typu specjalistyczno- terapeutycznego	typu rodzinnego
dzieci w wieku:	139	139	0	0	0
poniżej 1 roku	0	0	0	0	0
od 1 roku do 3 lat	2	2	0	0	0
4-6 lat	11	11	0	0	0
7-13 lat	53	53	0	0	0
14-17 lat	52	52	0	0	0
18-24 lat	21	21	0	0	0

Poniżej w tabeli przedstawiono okres przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
dzieci umieszczone w placówce ogółem	do 3 miesiące	powyżej 3 do 6 miesiące	powyżej 6 do 12 miesiące	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
139	5	3	14	25	33	59

Poniżej w tabeli przedstawiono powody umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Na skutek	liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych				
	ogółem	typu socjalizacyjnego	typu interwencyjnego	typu specjalistyczno- terapeutycznego	typu rodzinnego
Dzieci umieszczone w placówce, z tego na skutek:	139	139	0	0	0
sieroctwa	0	0	0	0	0
pólsieroctwa	0	0	0	0	0
uzależnienia rodziców od alkoholu	38	38	0	0	0
przemocy w rodzinie	0	0	0	0	0
bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	87	87	0	0	0
niepełnosprawności co najmniej jednego z rodziców	5	5	0	0	0
długotrwałej lub ciężkiej choroby co najmniej jednego z rodziców	0	0	0	0	0
nieodpowiednich warunków mieszkaniowych	0	0	0	0	0
pobytu za granicą co najmniej jednego z rodziców (praca zarobkowa)	1	1	0	0	0
ubóstwa	0	0	0	0	0
inne	8	8	0	0	0
dzieci cudzoziemców	1	1	0	0	0
małoletnie matki	0	0	0	0	0

3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu pomaga zaplanować proces usamodzielnienia tak, by przebiegał on sprawnie i zakończył się sukcesem.

Stosowanie do treści art. 145 ust. 4 przywołanej ustawy warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego przez osobę usamodzielnianą wspólnie z opiekunem usamodzielnienia lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, a następnie zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Osobie usamodzielnianej przysługują następujące formy pomocy.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie – przysługuje po ukończeniu nauki. Wysokość ww. pomocy uzależniona jest od okresu przebywania w rodzinie zastępczej lub placówce. Pomoc ta przysługuje osobie przebywającej w spokrewnionej rodzinie zastępczej przez okres co najmniej 3 lat i nie może być niższa niż 3 300 zł. Dla usamodzielnianych wychowanków, opuszczających niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze pomoc ta wynosi minimum 1 650 zł jeśli wychowanek przebywał w pieczy ponad rok i nie mniej niż 6 600zł w przypadku przebywania w pieczy ponad trzech lat.

Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 500 zł miesięcznie – przysługuje wychowankom do 25 roku życia, jeżeli kontynuują naukę. Pomoc ta przysługuje, jeżeli usamodzielniany wychowanek przebywał w spokrewnionej rodzinie zastępczej ponad trzy lata lub ponad rok w przypadku wychowanków pozostałych form pieczy zastępczej.

Pomoc na kontynuowanie nauki nie przysługuje w przypadku, gdy osoba usamodzielniana:

- kontynuuje naukę w szkole ponadgimnazjalnej lub uczelni, która zapewnia nieodpłatną naukę i nieodpłatne pełne utrzymanie,
- zmieniła trzykrotnie bez uzasadnionych powodów, na tym samym poziomie kształcenia, szkołę, zakład kształcenia nauczycieli lub uczelnię, kurs lub przygotowanie do wykonywania zawodu,
- została umieszczona w zakładzie karnym.

Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych przysługuje wychowankom kontynuującym naukę zamieszkałym w mieszkaniach chronionych, bursach i wynajmującym mieszkania.

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie – przysługuje wychowankom rodzin i placówek i wynosi minimum 1 500 zł a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności nie mniej niż 3 000 zł.

4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Wszystkie rodziny zastępcze objęte są pomocą koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej lub pracowników socjalnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu, którzy na bieżąco udzielają pomocy merytorycznej przy rozwiązywaniu codziennych problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny zastępczej. Opiekunowie zastępczy korzystają również ze specjalistycznej pomocy psychologicznej i prawnej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili kwalifikację 16 kandydatów na szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych, która obejmowała sprawdzenie warunków formalnych określonych w art. 42 ust. 1-3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2016 r. zostało przeszkolonych 7 kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze oraz 4 kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze. Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu umieszczona została procedura kwalifikowania kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze oraz informacja o możliwości uzyskania bliższych informacji na temat możliwości pozostania rodziną zastępczą.

W ramach integrowania rodzin zastępczych przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Gniewkowie zorganizowany został 5 czerwca 2016 r. festyn, promujący również rodzicielstwo zastępcze. Tego dnia rodziny zastępcze obchodziły również swoje święto w atmosferze wspólnej zabawy, konkursów jak i grillowania. Podczas festynu uczestnicy mogli zrobić sobie zdjęcie w foto-budce, najmłodszy bawili się na dmuchanych zjeżdżalniach, brali udział w konkursach sportowych.

Zeszłoroczny festyn rodzinny przy współpracy Gminy Gniewkowo zapoczątkował kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze na terenie poszczególnych gmin powiatu inowrocławskiego.

9 grudnia Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu zorganizowało

spotkanie kolędowo-wigilijne dla dzieci z rodzin zastępczych i ich opiekunów w Restauracji „Marianna” w Inowrocławiu. W uroczystości wzięło udział 120 osób, a spotkanie uświetniły występy maluchów z inowrocławskiego przedszkola „Muzyczna Kraina” jak i zespół muzyczny.

5. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu, zapewnia wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną placówkom opiekuńczo-wychowawczym i ma siedzibę w Inowrocławiu przy ul. Poznańskiej 133a. W strukturach Ośrodka funkcjonuje 7 placówek z 96 miejscami, w których przebywają dzieci umieszczone na podstawie postanowień sądów, są to:

- 1) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 1 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Ewa” przy ul. Konwaliowej 6;
- 2) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 2 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Agata” przy ul. Tadeusza Śliwaka 4;
- 3) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 3 w Gniewkowie – Dom dla dzieci „Alicja” przy ul. Dworcowej 9a;
- 4) Placówka opiekuńczo-wychowawczej nr 4 w Inowrocławiu – Dom dla dzieci „Nina” przy ul. Stanisława Kiełbasiewicza 9;
- 5) Placówka opiekuńczo-wychowawca nr 5 w Orłowie – Dom dla dzieci „Julia” w Orłowie nr 52;
- 6) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 6 w Jaksicach – Dom dla dzieci „Anna” przy ul. Sportowej 4;
- 7) Placówka opiekuńczo-wychowawcza nr 8 w Jaksicach – Dom dla dzieci „Karolina” przy ul. Dworcowej 18.

Pracownicy poszczególnych placówek oraz OWDiR-u zapewniaли dzieciom opiekę i wychowanie oraz zaspokajali ich niezbędne potrzeby: zapewniaли zajęcia wychowawcze, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym również odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne. Zapewniano dzieciom kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych. Podejmowano

działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej.

Dane dotyczące funkcjonowania placówek przedstawia poniższa tabela:

Placówka	liczba miejsc statutowych	średnia liczba wychowanków	stan wychowanków na 31.12.2016	koszt utrzymania w zł
Dom dla dzieci „Ewa”	14	14	14	3 419,48
Dom dla dzieci „Agata”	14	15	14	3 593,29
Dom dla dzieci „Alicja”	14	16	14	3 566,48
Dom dla dzieci „Nina”	12	12	10	3 945,77
Dom dla dzieci „Julia”	14	15	14	3 588,45
Dom dla dzieci „Anna”	14	18	15	4 111,69
Dom dla dzieci „Karolina”	14	13	11	3 771,25
R A Z E M	96	103	92	

Placówka	przeciętne zatrudnienie w etatach	średnie wynagrodzenie
Dom dla dzieci „Ewa”	7,16	2 938,05
Dom dla dzieci „Agata”	7	2 881,28
Dom dla dzieci „Alicja”	7	3 233,96
Dom dla dzieci „Nina”	6,98	2 952,36
Dom dla dzieci „Julia”	7,11	2 672,31
Dom dla dzieci „Anna”	9,99	2 671,01
Dom dla dzieci „Karolina”	7,06	2 825,92
OWDIR	21,87	3 339,56

6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu podejmuje działania propagujące ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez następujące działania.

1. Na terenie Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu wywieszane były plakaty zachęcające do podjęcia się funkcji rodziny zastępczej.
2. Na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu umieszczone były informacje, wraz z wymaganymi dokumentami, dotyczące możliwości zostania rodziną zastępczą.
3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali osobom zainteresowanym założeniem rodziny zastępczej szczegółowych informacji.
4. Informacje promujące rodzinną pieczę zastępczą jak i ogłoszenie o możliwości zgłoszenia się na szkolenie ukazały się w lokalnej prasie, w radiu oraz stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu.

W 2016 r. szkolenia dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze wg. programu „Sztuka rodzicielstwa zastępczego” ukończyło 7 osób. Kandydaci odbyli 10 godzinne praktyki w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz w zawodowej rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego. Osoby te otrzymały kwalifikacje do pełnienia niezawodowych rodzin zastępczych. W 2016 r. szkolenie uzupełniające na zawodowe rodziny zastępcze przeszło 4 opiekunów zastępczych.

Szkolenia prowadzone były wg. autorskiego programu PCPR-u, który obejmuje 13 warsztatów trwających 52 godziny, a szkolenie uzupełniające na zawodową rodzinę zastępczą dodatkowo 15 godzin.

7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

a) grup wsparcia,

b) specjalistycznego poradnictwa.

W 2016 r. średnio raz w miesiącu na terenie Centrum odbywały się spotkania grup wsparcia dla rodzin zastępczych. Opiekunowie zastępczy mieli możliwość bliższego poznania się, wymiany doświadczeń, podniesienia swoich kwalifikacji. Rodzice zastępczy dzielili się

również informacjami na temat zainteresowań dzieci, udziału w zajęciach ogólnorozwojowych, konsultacjach lekarskich. Zawodowe rodziny zastępcze podzieliły się również wypracowanymi przez siebie metodami odreagowywania stresu wywołanego przejściem ich podopiecznych do rodziny adopcyjnej.

Opiekunowie zastępczy wraz z dziećmi umieszczonymi w pieczy mogli korzystać z pomocy psychologa. Organizator wspierał opiekunów w uzyskaniu konsultacji psychiatrycznej.

W PCPR funkcjonowały również grupy wsparcia dla dzieci i młodzieży. Koordynatorzy wraz z dziećmi uczestniczyli w następujących spotkaniach:

- przedstawienie teatralne „Nocny autobus” - 19.02.2016 r.
- spotkanie w Młodzieżowym Centrum Kariery OHP – 18.01.2016 r.
- warsztaty „Komunikacja interpersonalna” - 10.03.2016 r.
- spotkanie w Bibliotece Miejskiej z okazji fotoreportażu „Wiki” z Adamem Wajrak – 19.05.2016 r.
- spotkanie integracyjne z OHP w Jednostce PSP- 14.09.2016 r.
- spotkanie z trenerem i zawodnikami klubu „KSK Noteć” - 29.11.2016 r.

8. Powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W związku z wejściem w życie w 2012 r. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej została podjęta przez Radę Powiatu Inowrocławskiego uchwała Nr XXVI/265/2012 z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zmian w organizacji instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Inowrocławskim, poprzez przypisanie z dniem 1 stycznia 2013 r. Ośrodkowi Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu zadań centrum organizacyjnego i administracyjno-ekonomicznego.

9. Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Realizacja zadań z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej przypisanych powiatowi wymaga wyboru przez starostę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wyznaczenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zostało uregulowane w 2011 r.

10. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Przy umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano rodzinom zastępczym informację o stanie zdrowia dziecka, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów.

Do właściwych placówek zdrowia kierowano pisma z prośbą o przekazanie dokumentacji medycznej (historia choroby, karta szczepień) oraz przekazania informacji dotyczącej potencjalnych obciążeń zdrowotnych w rodzinie.

11. Prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka; pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

W okresie sprawozdawczym przygotowano rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe w okresie sprawozdawczym przedstawiły zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Rodziny zastępcze przedstawiły również aktualne informacje dotyczące danych zawartych w art. 46 ust. 2 ustawy.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 25 lipca 2014 r. opiekunowie zastępczy pełniący funkcję niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej zobowiązani byli przedłożyć opinię psychologiczną o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Po otrzymaniu zaświadczeń lekarskich i zebraniu potrzebnych danych, ww. rejestr został przekazany do właściwego Sądu Rejonowego w Inowrocławiu. W 2016 r. wysłano do sądu 12 aktualizacji rejestru.

12. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z ośrodkami pomocy społecznej w celu zgromadzenia niezbędnej dokumentacji dziecka w tym dokumentacji medycznej, szkolnej, rodzinnej, a także dokumentacji związanej z planem pracy z rodziną biologiczną i funkcjonowaniem rodziny dziecka.

13. Finansowanie:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,**
- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,**
- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.**

Do zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu należy organizowanie opieki w spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych rodzinach zastępczych poprzez:

- udzielanie wsparcia oraz pomocy pieniężnej na częściowe zaspokojenie potrzeb dzieci w tych rodzinach,
- przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej usamodzielnianym wychowankom tych rodzin,
- wypłatę wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych.

Do zadań powiatu należy również pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

W okresie sprawozdawczym na rodziny zastępcze wydatkowano 5 097 765,91 zł, z czego na:

- 1) dotacje celowe w wysokości 575 486,92 zł na świadczenia i wynagrodzenia dla rodzin zastępczych dla powiatów, w których przebywało 42 dzieci pochodzących z powiatu inowrocławskiego;

Poszczególnym powiatom przekazano następujące kwoty:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota wydatkowanych środków w zł
1	Powiat Bydgoski	1	398,40
2	Miasto Bydgoszcz	2	19,920,80
3	Powiat Chełmiński	1	12 500,00
4	Powiat Chojnicki	1	19 620,86
5	Miasto Gdańsk	1	978,62
6	Powiat Gnieźnieński	5	89 859,46
7	Powiat Gołdapski	1	4 066,66
8	Powiat Grudziądzki	2	20 278,80
9	Powiat Kępiński	2	26 400,00
10	Powiat Koniński	3	36 480,00
11	Miasto Konin	2	24 000,00
12	Powiat Mogileński	5	41 160,65
13	Powiat Nakielski	7	166 993,87
14	Powiat Rypiński	1	7 920,00
15	Powiat Tczewski	1	7 920,00
16	Powiat Toruński	1	12 000,00
17	Miasto Toruń	1	8 420,00
18	Powiat Tucholski	1	31 569,60
19	Powiat Wejherowski	1	12 000,00
20	Powiat Żniński	3	33 000,90
Razem		42	575 486,92

- 2) świadczenia w wysokości 3 250 220,38 zł dla 192 rodzin zastępczych, w tym 13 zawodowych, w których przebywało 269 dzieci;

- 3) usamodzielnienie wychowanków w wysokości 442 463,66 zł, z czego:
- świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 78 osób) - 346 168,66 zł,
 - pomoc rzeczowa (dla 18 osób) - 44 741,00 zł,
 - pomoc na usamodzielnienie (dla 12 osób) – 49 464,00 zł,
 - pomoc mieszkaniowa (dla 4 osób) - 2 090,00 zł,
- 4) wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 11 zawodowych rodzin zastępczych w wysokości 314 748,63 zł;
- 5) wynagrodzenie wraz z pochodnymi dla osoby zatrudnionej do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w wysokości 28 929,89 zł;
- 6) wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 9 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 425 705,22 zł;
- 7) opłata za pobyt 1 dziecka w rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego w innym powiecie w wysokości 17 879,28 zł;
- 8) koszty obsługi dodatku wychowawczego w wysokości 8 970,63 zł;
- 8) pozostałe koszty (delegacje służbowe, badania psychologiczne kandydatów, opłaty bankowe, itp.) w wysokości 33 361,30 zł.

W okresie sprawozdawczym Powiat Inowrocławski otrzymał środki w kwocie 206 602,09 zł na finansowanie wydatków na opiekę i wychowanie 22 dzieci pochodzących z terenów innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych. Poszczególne powiaty przekazały następujące kwoty:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
1	Powiat Bielski	1	8 218,06
2	Powiat Braniewski	3	24 510,00
3	Miasto Bydgoszcz	3	29 846,90
4	Powiat Bydgoski	1	7 920,00
5	Powiat Koniński	1	7 920,00
6	Powiat Legnicki	2	25 350,00
7	Miasto Malbork	1	7 920,00
8	Powiat Mogileński	2	16 890,00
9	Powiat Policki	1	5 280,00

10	Powiat Radziejowski	1	16 027,13
11	Miasto Ruda Śląska	2	28 800,00
12	Powiat Sępoleński	1	2 000,00
13	Powiat Słupski	1	7 920,00
14	Miasto Włocławek	1	6 000,00
15	Powiat Żniński	1	12 000,00
Razem		22	206 602,09

Ustawa zobowiązała gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej do ponoszenia kosztów w wysokości 10% (w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy) i 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy) wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w rodzinie zastępczej. Z tego tytułu powiat otrzymał kwotę 328 759,17 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
1	Gmina Gniewkowo	12	48 064,18
2	Miasto Inowrocław	54	155 138,91
3	Gmina Inowrocław	8	24 308,21
4	Gmina Janikowo	6	11 691,64
5	Gmina Kruszwica	13	46 085,69
6	Gmina Pakość	3	22 447,79
7	Gmina Rojewo	7	19 559,63
8	Gmina Złotniki Kujawskie	2	1 463,12
Razem		105	328 759,17

Z tego kwota 49 158,41zł stanowiła wpływy za pobyt dzieci w pieczy w pierwszym roku, kwota 52 461,87zł za pobyt w drugim roku natomiast kwota 227 138,89 zł za pobyt w trzecim roku.

Źródłem finansowania poniesionych wydatków w rozdziale „Rodziny zastępcze” były:

- środki własne powiatu w wysokości 3 890 371,19 zł,
- dotacje celowe od innych jednostek samorządu terytorialnego na dzieci przebywające w rodzinach zastępczych w wysokości 206 602,09zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 98 254,00zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone powiatom, związana z realizacją dodatku wychowawczego w wysokości 902 538,63 zł.

W okresie sprawozdawczym na instytucjonalna pieczę zastępczą wydatkowano 5 404 907,15 zł, z czego na:

- 1) działalność Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu wydatkowano 4 676 032,87 zł;
- 2) dotacje celowe na 13 dzieci z terenu naszego powiatu, które przebywały w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów Powiat Inowrocławski poniósł wydatki w kwocie 384 204,29 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota przekazanych środków w zł
1	Powiat Białostocki	1	13 135,82
2	Powiat Chełmiński	2	40 338,05
3	Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki	1	26 066,24
4	Powiat Człuchowski	3	115 067,70
5	Powiat Garwoliński	1	29 976,99
6	Powiat Gnieźnieński	1	57 747,66
7	Powiat Grudziądzki	1	42 900,21

8	Powiat Świecki	2	41 795,32
9	Powiat Zamojski	1	17 176,30
Razem		13	384 204,29

- 3) ponadto powiat poniósł opłatę za pobyt dziecka w interwencyjnej placówce opiekuńczo-wychowawczej funkcjonującej na terenie miasta Bydgoszcz w kwocie 92,81 zł;
- 4) usamodzielnienie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 287.580,24 zł, z czego:
- świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 46 osób) – 199 59,02 zł,
 - pomoc rzeczowa (dla 14 osób) – 35 605,80 zł,
 - pomoc na usamodzielnienie (dla 8 osób) – 37 638,00zł,
 - pomoc mieszkaniowa (dla 11osób) – 14 742,42 zł,
- 5) usamodzielnienie wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych w wysokości 56 752,29 zł, z czego:
- świadczenia na kontynuowanie nauki (dla 10 osób) – 31 870,47 zł,
 - pomoc rzeczowa (dla 4 osób) – 8 954,40 zł,
 - pomoc na usamodzielnienie (dla 3 osób) – 11 754,00 zł,
 - pomoc mieszkaniowa (dla 3 osób) – 4 173,42 zł,
- 6) na obsługę finansową przekazanych świadczeń wydatkowano kwotę 244,65 zł.

Od 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. zobowiązała gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej do ponoszenia wydatków w wysokości 10% (w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy), 30% (w drugim roku pobytu dziecka w pieczy) i 50% (w trzecim roku i następnych latach) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Z tego tytułu powiat otrzymał kwotę 872 286,25 zł i tak:

Lp.	wyszczególnienie	liczba dzieci	kwota otrzymanych środków w zł
1	Gmina Dąbrowa Biskupia	1	19 135,08
2	Gmina Gniewkowo	11	197 470,49
3	Miasto Inowrocław	41	388 615,25
4	Gmina Inowrocław	8	79 507,70
5	Gmina Janikowo	6	18 644,67
6	Gmina Kruszwica	10	74 039,09
7	Gmina Pakość	3	19 994,61
8	Gmina Rojewo	5	72 162,83
9	Gmina Złotniki Kujawskie	1	2 716,53
Razem		86	872 286,25

Z tego kwota 89 337,98 zł stanowiła wpływy za pobyt dzieci w pieczy w pierwszym roku, kwota 253 207,32 zł za pobyt w drugim roku natomiast kwota 529 740,95 zł za pobyt w trzecim roku.

W roku 2016 w naszych placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 1 dziecko pochodzące z terenu powiatu nakielskiego. Na jego utrzymanie do budżetu powiatu w okresie sprawozdawczym wpłynęło 21 502,46zł.

Źródłem finansowania poniesionych wydatków w rozdziale „placówki opiekuńczo-wychowawcze” były:

- środki własne powiatu w wysokości 5 287 704,51zł,
- dotacje celowe z powiatów za dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 21 502,46 zł,
- dotacje celowe na składkę zdrowotną w wysokości 44 000,18 zł,
- dotacja celowa z budżetu państwa na dziecko cudzoziemskie w wysokości 51 700,00 zł.

14. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) przekazano w wersji elektronicznej sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, tj. w lipcu 2016 r. sprawozdanie za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. oraz w styczniu 2017 r. sprawozdanie za okres od 1 lipca 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

15. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej danych, o powstaniu zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

W 2016 r. powiat inowrocławski nie przekazał do biura informacji gospodarczej danych o powstaniu zaległości, za okres dłuższy niż 12 miesięcy, z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

II. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 76 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

3a. Zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

W 2016 r. badania psychologiczne przeszło 16 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz 16 zawodowych opiekunów zastępczych.

4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Na terenie powiatu inowrocławskiego nie funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego.

5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Rodziny zastępcze 20 czerwca 2016 roku uczestniczyły w kilkugodzinnym szkoleniu dotyczącym udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Opiekunowie pod okiem wykwalifikowanego ratownika medycznego mieli możliwość zdobywania praktycznych umiejętności niesienia pomocy w sytuacjach zagrażających życiu podopiecznych.

6. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Funkcjonowanie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zostało opisane w zadaniach powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

W przypadku umieszczenia w zawodowej rodzinie zastępczej czwartego dziecka, Centrum zatrudniało osobę do pomocy w opiece.

7. Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

W 2016 r. rodziny zastępcze, które wyraziły potrzebę wsparcia, korzystały z pomocy wolontariuszy działających przy Stowarzyszeniu Wzajemnej Pomocy „Flandria” w Inowrocławiu. Pomagali oni w nauce języka polskiego, angielskiego, fizyki oraz odrabianiu lekcji, spędzali z dziećmi czas wolny.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 r. współpracował z ośrodkami pomocy społecznej w celu zgromadzenia dokumentacji niezbędnej do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej. Oprócz tego kontaktowano się z ośrodkami i instytucjami oświatowymi w celu ustalenia oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Z ośrodkami pomocy społecznej współpracowano również w celu ustalenia sytuacji rodziców biologicznych, możliwości powrotu dzieci pod ich opiekę jak i alimentowania małoletnich. Przesyłane były również zapytania o miejsce zamieszkania dzieci przed umieszczeniem w pieczy zastępczej zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej.

Ze szkołami kontaktowano się w celu ustalenia sytuacji dydaktyczno-wychowawczej dzieci oraz współpracy między rodzicami biologicznymi, rodziną zastępczą a szkołą.

W ocenie sytuacji dziecka i możliwości jego powrotu do domu oraz ocenie rodziny zastępczej, ważne jest m.in. ustalenie czy rodzice biologiczni/rodzina zastępcza interesowali się postępami dziecka w nauce, jego zachowaniem i funkcjonowaniem w środowisku szkolnym. Kontaktowano się ze szkołami także w celu ustalenia aktualnej sytuacji szkolnej osób usamodzielnianych ich frekwencji i postępów w nauce.

Współpraca z sądami polegała na ustalaniu sytuacji prawnej dzieci, występowaniu z wnioskiem o ustalenie opiekuna prawnego. Przekazywane były aktualne informacje o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych, w przypadkach, kiedy nie było możliwości powrotu dzieci do rodziny naturalnej składane były wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców. Składane były również wnioski o rozwiązanie rodzin zastępczych w przypadku ustania przyczyn umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. W 2016 r. zgodnie z art. 47 ust.7 Centrum złożyło wnioski o wszczęcie postępowania celem uregulowania sytuacji prawnej małoletnich, którzy przebywają w pieczy zastępczej powyżej 18 miesięcy.

Z ośrodkiem adopcyjnym kontaktowano się głównie w momencie zgłaszania informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował również z innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie w celu zawierania porozumień w sprawie przyjęcia, warunków pobytu i wysokości wydatków na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinie zastępczej i wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na

utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie powiatu inowrocławskiego oraz terenie innych powiatów.

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Poradnictwo było prowadzone w ramach funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej przez prawnika, psychologa, pedagoga. Jednocześnie koordynatorzy weszli 1 501 razy w środowisko rodzin zastępczych. Podczas tych wizyt udzielali porad i starali się pomagać w rozwiązywaniu bieżących spraw.

10. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Do dyspozycji rodzin zastępczych są prawnicy zatrudnieni w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy PCPR-ze w Inowrocławiu. Działalność prawnika polega na udzielaniu poradnictwa prawnego rodzinom zastępczym, usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych i placówek, ofiarom przemocy w rodzinie. Udzielano porad prawnych z zakresu wykonywania władzy rodzicielskiej, ustalania osobistych kontaktów z dzieckiem, alimentacji, a także udzielano pomocy w sporządzaniu pism procesowych.

11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Centrum co trzy miesiące przeprowadzało okresową ocenę sytuacji dzieci do lat trzech przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, a dla starszych podopiecznych co pół roku.

W celu dokonania okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej zbierał informacje m.in. z dokumentów źródłowych (karty dziecka, karty rodziny zastępczej i innych dokumentów źródłowych posiadanych przez organizatora).

Informacje na temat dzieci zbierano również poprzez konsultacje z rodzinami zastępczymi, które dotyczyły w szczególności sytuacji zdrowotnej dzieci, sytuacji szkolnej, kontaktu z rodzicami biologicznymi, występujących trudności z dzieckiem i innych ważnych informacji na temat dzieci. W przypadku dzieci w wieku szkolnym pozyskiwano również informacje ze szkoły, w której uczą się dzieci. Informacja ta dotyczyła w szczególności

ustalenia sytuacji dydaktyczno-wychowawczej dzieci oraz ustalenie czy rodzice biologiczni/rodzina zastępcza interesują się postępami dziecka w nauce, jego zachowaniem i funkcjonowaniem w środowisku szkolnym.

Przy dokonywaniu oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej kontaktował się z ośrodkami pomocy społecznej w celu ustalenia informacji dotyczącej funkcjonowania rodziców biologicznych i możliwości powrotu dzieci z pieczy zastępczej.

Zorganizowano zespół do spraw pieczy zastępczej, w którym brali udział przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej a także pedagog, psycholog, pracownik socjalny, koordynator rodzin zastępczych oraz pracownik ośrodka adopcyjnego. Podczas pracy zespołu omawiano sytuację poszczególnych dzieci, ustalono plany pomocy dziecku oraz zasadność dalszego pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Protokoły dokonanej oceny przekazano do właściwych sądów.

W ciągu roku przeprowadzono 424 oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Przedstawiciel organizatora wziął także udział w 22 zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy instytucjonalnej na terenie powiatu.

W 2016 r. przeprowadzono również ocenę funkcjonowania 169 rodzin zastępczych z powiatu inowrocławskiego.

12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

W 2016 r. szkolenia dla kandydatów na niezawodowe rodziny zastępcze wg. programu „Sztuka rodzicielstwa zastępczego” ukończyło 7 kandydatów oraz 4 kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze. 7 osób otrzymało kwalifikacje do pełnienia niezawodowych rodzin zastępczych. Dodatkowo kandydaci zobligowani byli do odbycia 10 godzin zajęć praktycznych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Rodziny zastępcze 20 czerwca 2016 roku uczestniczyły w kilkugodzinnym szkoleniu dotyczącym udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Opiekunowie pod okiem wykwalifikowanego ratownika medycznego mieli możliwość zdobywania praktycznych umiejętności niesienia pomocy w sytuacjach zagrażających życiu podopiecznych.

13. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Opis zadania powiatu - punkt 6 w rozdziale I.

14. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

W 2016 r. badaniom psychologicznym zostało poddanych 16 opiekunów z zawodowych rodzin zastępczych. Diagnoza miała określić ryzyko wystąpienia problemu wypalenia zawodowego u opiekunów. W czterech przypadkach psycholog określił występowanie cech wypalenia zawodowego, zalecono konsultację psychologiczną, której poddało się dwóch rodziców zastępczych. Wszyscy opiekunowie zastępczy funkcjonujący na terenie powiatu inowrocławskiego mieli możliwość korzystania z poradnictwa psychologicznego w ramach OIK.

W 2016 r. PCPR jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej organizował spotkania grup wsparcia dla rodzin zastępczych. Opiekunowie zastępczy mieli możliwość wymiany doświadczeń, podniesienia swoich kwalifikacji. Na spotkaniach poruszana była również tematyka wypalenia zawodowego związanego z przeżywaną przez opiekunów stratą związaną z przejściem ich podopiecznych do adopcji. Opiekunowie wymieniali się wypracowanymi przez siebie metodami odreagowania stresu.

W grudniu 2016 r. niezawodowa rodzina zastępcza uczestniczyła w szkoleniu pn.: „Trening zastępowania agresji” organizowanym przez ROPS w Toruniu, podzieliła się zdobytymi informacjami z innymi uczestnikami grupy wsparcia.

14a. Zapewnianie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej brali udział w następujących szkoleniach:

- 13-16 kwietnia 2016 r. - ogólnopolska konferencja szkoleniowa koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w Zakopanem,
- 20 czerwca 2016 r. „Pierwsza pomoc przedmedyczna”.

15. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawił sprawozdanie Staroście Inowrocławskiemu i Radzie Powiatu Inowrocławskiego w kwietniu 2016 r. Sprawozdanie stanowiło załącznik do uchwały Nr XVII/130/2016 Rady Powiatu Inowrocławskiego z dnia 29 kwietnia 2016 r.

16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2016 r. zgłoszono 21 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego w Jaksicach. Dla 7 małoletnich pozyskano rodzinę i zakończono procedurę adopcyjną.

17. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W 2016 r. nie było konieczności zorganizowania opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie mogła sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

III. Opłata za pobyt w pieczy zastępczej rok 2016.

Zgodnie z art. 193 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty za dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego.

Zobowiązanych było 148 matek i 142 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 105 matek na rzecz 130 dzieci oraz 80 ojców na rzecz 103 dzieci;

- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miały 43 matki na rzecz 49 dzieci oraz 62 ojców na rzecz 71 dzieci.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Zobowiązanych było 18 matek i 16 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 12 matek na rzecz 20 dzieci oraz 11 ojców na rzecz 14 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miało 6 matek na rzecz 7 dzieci oraz 5 ojców na rzecz 7 dzieci.

Zgodnie z art. 193 ust. 2 za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo--terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego.

Zobowiązanych było 72 matki i 74 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 50 matek na rzecz 88 dzieci oraz 39 ojców na rzecz 64 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miały 22 matki na rzecz 43 dzieci oraz 35 ojców na rzecz 51 dzieci.

Rodzice zobowiązani do ponoszenia opłaty na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających na terenie innych powiatów.

Zobowiązanych było 8 matek i 7 ojców, z tego:

- 1) wydanych decyzji miało 6 matek na rzecz 7 dzieci oraz 5 ojców na rzecz 6 dzieci;
- 2) nie ustalonego zobowiązania do ponoszenia opłaty miały 2 matki na rzecz 2 dzieci oraz 2 ojców na rzecz 2 dzieci.

IV. Postępowania alimentacyjne.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

W 2016 r. dyrektor Centrum złożył 27 pozwów o ustalenie alimentów w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 30 pozwów o ustalenie alimentów w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego. Zobowiązanych było 148 matek i 142 ojców, z tego:

- 1) dobrowolne alimenty płaciło 60 matek na rzecz 77 dzieci oraz 35 ojców na rzecz 38 dzieci;
- 2) zasądzone alimenty miało 30 matek na rzecz 38 dzieci oraz 72 ojców na rzecz 87 dzieci;
- 3) nie miało ustalonych alimentów 58 matek na rzecz 64 dzieci oraz 35 ojców na rzecz 46 dzieci.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. Zobowiązanych było 18 matek i 16 ojców, z tego:

- 1) dobrowolne alimenty płaciły 2 matki na rzecz 3 dzieci oraz 1 ojciec na rzecz 1 dziecka;
- 2) zasądzone alimenty miało 15 matek na rzecz 23 dzieci oraz 15 ojców na rzecz 21 dzieci;
- 3) nie miało ustalonych alimentów 1 matka na rzecz 1 dziecka.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu inowrocławskiego. Zobowiązanych było 74 matek i 77 ojców, z tego:

- 1) dobrowolne alimenty płaciło 21 matek na rzecz 35 dzieci oraz 14 ojców na rzecz 27 dzieci;
- 2) zasądzone alimenty miało 21 matek na rzecz 37 dzieci oraz 48 ojców na rzecz 80 dzieci;

- 3) nie miało ustalonych alimentów 32 matek na rzecz 67 dzieci oraz 15 ojców na rzecz 32 dzieci.

Rodzice zobowiązani do płacenia alimentów na dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, dla dzieci przebywających na terenie innych powiatów. Zobowiązanych było 8 matek i 7 ojców, z tego:

- 1) zasądzone alimenty miało 5 matek na rzecz 6 dzieci oraz 5 ojców na rzecz 6 dzieci;
- 2) nie miało ustalonych alimentów 3 matek na rzecz 3 dzieci oraz 2 ojców na rzecz 2 dzieci.

V. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na rok 2017.

Potrzeby w zakresie systemu pieczy zastępczej obejmują zadania powiatu i organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z tego zakresu i są ujęte w budżecie na 2017 rok.

Za priorytetowe w 2016 r. uznano:

- 1) promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie powiatu inowrocławskiego w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze i rodziny pomocowe oraz promocję idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców powiatu, w szczególności poprzez rozwój wolontariatu na rzecz systemu pieczy zastępczej;
- 2) zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków, adekwatnych do zapotrzebowania dzieci oraz możliwości finansowych powiatu w tym zagwarantowanie w budżecie Powiatu Inowrocławskiego środków finansowych na świadczenia dla rodzin zastępczych;
- 3) utworzenie dwóch rodziny zastępczych zawodowych;
- 4) wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, także pod względem finansowym;
- 5) objęcie rodzin opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
- 6) organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie, zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, a także pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

- 7) dalsze prowadzenie grupy wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą;
- 8) na świadczenia pieniężne na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych potrzeba 2 350 000 zł;
- 9) na pomoc jednorazową i losową rodzin zastępczych potrzeba 45 000 zł;
- 10) na wynagrodzenie zawodowych rodzin zastępczych potrzeba 326 718 zł;
- 11) na wynagrodzenie rodzin pomocowych potrzeba 10 000 zł;
- 12) na wynagrodzenie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – 369 380 zł;
- 13) na zatrudnienie pomocy dla zawodowych rodzin zastępczych potrzeba 50 000 zł;
- 14) na opłaty związane z utrzymaniem i remontem pomieszczeń zawodowych rodzin zastępczych potrzeba 35 000 zł;
- 15) na dofinansowanie do wypoczynku dziecka potrzeba 26 000 zł;
- 16) na pomoc pieniężną dla osób usamodzielnianych potrzeba 1 039 600 zł, w tym:
 - na kontynuowanie nauki – 705 394 zł,
 - na wyprawki rzeczowe – 85 332 zł,
 - na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych – 35 400 zł,
 - na usamodzielnienie – 125 498 zł.;
- 17) na dotacje dla powiatów na dzieci w rodzinach zastępczych – 596 031 zł;
- 18) na dotacje dla powiatów na dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 306 312 zł;
- 19) na funkcjonowanie Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny – 4 927 612 zł.

Inowrocław, w marcu 2017 r.